

MARGUTIS

KOMP. MIKAS PETRAUSKAS

MARGUTIS

PUBLISHED MONTHLY
ANTANAS VANAGAITIS

Editor — Publisher

Entered as second-class matter
August 12, 1947, at the post office at
Chicago, Illinois under Act of March
3, 1879. SUBSCRIPTION PRICE \$2.00
YEARLY. 20c. a copy. The publisher
assumes no responsibility for return of
unsolicited manuscript.

MARGUTIS, 6755 S. Western Ave.
Chicago, Illinois
PHONE GROvehill 2242
Yearly Subscription \$2.00
Single Copy 20c.

Phone VIRginia 6583

Dr. S. Biežis, M. D.

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2201 West 22nd Street

Atdara dienomis ir vakarais
nuo 1 — 3 ir 7 — 8 vakare.

Res.: 3241 West 66th Place
Telephone REPublic 7868

Trečiodieniais ir Sekmdieniais
pagal sutartį.

Dr. A. J. Gussen

DANTŲ GYDYTOJAS

Ofisas Ciceroj:

1410 West 49th Court

Atdara dienomis ir vakarais

Phone OLYMPIC 4854-W

Trečiadieniais ir Sekmdieniais
pagal sutartį.

Telephone GROvehill 1800

Dr. Walter J. Kirstuk

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(Lietuvis Gydytojas)

3925 West 59th Street

CHICAGO, ILL.

Valandos: 2 — 4 po pietų,

6:30 — 8:30 vak.

Nedėlioms Pagal Sutartį.

Dr. Vincent E. Zopel

DENTISTAS

1930 W. Monterey Avenue

(111th Street)

Telephone HILLTOP 0999

Valandos Pagal Sutartį

FUNERAL DIRECTOR

Antrą laidojimo įstaigą
dir. A. S. PETKUS turi Ciceroje
1420 SOUTH 50th AVENUE
Telephone Townhall 2109

A Fine Tribute...

Laidotuvių Direktorius ANTANAS S. PETKUS įrengė naują, modernią koplyčią Chicagoje, Marquette park kolonijoje, prie 68tos ir South Western Ave.
6812 SO. WESTERN AVE.
Tel. GROvehill 0142

*Anthony
Petkus*

THE PRESENT
with a FUTURE

**U.S. SAVINGS
BONDS**

Dr. Raymond Bartz

DANTŲ GYDYTOJAS

Ofiso adresas:

6247 South Kedzie Avenue

Phone GROvehill 7060

CHICAGO, ILL.

RYTOJ GALI BUTI PERVĖLU...

APDRAUSK SAVO AUTOMOBILIŲ, NAMUS, BALDUS IR KITĄ TURTAŲ NUO UGNIES, AUDROS, AR KITOKIŲ PAVOJŲ ŠIANDIEN...

JOHN J. KAZANAUSKAS

GENERAL INSURANCE BROKER

2202 WEST CERMAK RD.,

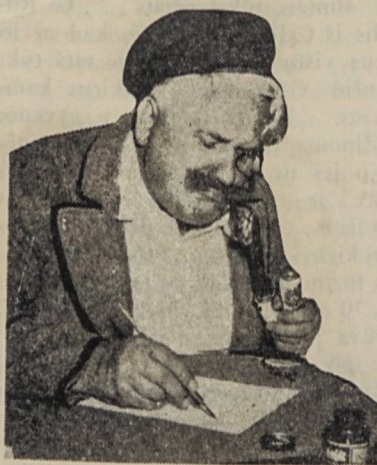
CHICAGO 8, ILL.

PHONE VIRGINIA 7747

MARGUTIS

Foremost Lithuanian Journal
of Music, Folklore and
Humor

— Synchronized With —
Outstanding Radio Programs

Dėdytė Jeronimas Rašo

Sveikučiai!

Na, tai ir vėl aš su savo išvedžiojimais. Sveiki Pranciškai, Pranciškos — Frances su varduvėmis! Neužilgo sveikinsimės su Simano Judo varduvėmis. Simanas irgi žinomas vardas lietuvių giminėj. Kaip čia senai buvo Simano Daukanto bendrovė, dabar vadinama Mutual. Istorijų rašytojas Simanas Daukantas buvo didžiausia garsenybė Lietuvoje. Chicagoj yra graborius Simanas Skudas. Simaną aš visada persistatau sau kaip senuką, žilą, nusukusta barzdą, su ūsais. Lietuvoje, atsimenu, kai kuriose parapijose buvo atleidai Simano — Judo. Buva kadaise Simano-Judo atlaiduose Dusmenyse, kur kitados vargonininkavo senis Petrauskas: Kipro, Miko ir Antano tėvas. Ir Kipras Petrauskas Dusmenyse vargonininkavo, tik neilgai, ba jį išsiuntė į konservatoriją, į Peterburgą. Jis turėjo puikų, aukštą balsą — tenorį. Na, ir Kiprui pasisekė išsimokinti dainoje tame garsiam Rusijos sostapily — Peterburge. Dabar ruskiai vadina — Leningradu. Kodel? — nežinau. Turbūt iš piktumo ant caro giminės. Kvailai atrodo, miestų vardus mainyti. Gana, kad ruskiai pakrikštino Peterburgą — Petrograd vardu. Na, bet ką darysi, kad dabar rusko valdžia susideda iš mažai pamokytų žmonių. Naujieji ruskiai, beabejo ir vėl mainys miestų ir gal savo

viešpatystės vardus. Lietuviai, lenkai ir kiti, gyvenę prie caro Nikalojaus ar kitų, ruskius nors nemylėjo, bet klausė jų. Dabar lietuviai ir kiti, nelabai atboja rusko, ba jau to vardo kaip ir nėra žmonių kalboje. Į senuosius ruskius žiūri, kaip į mūčytojus, budelius, grabežnykus, katrie užėmę žemes, atėmė viską, sunaikino kas žmonėms buvo naudinga. Delto tai mes ir neturime mielaširdystės į ruskį. Jei jau iškiltų karė, tai kas žin ar lietuviai išsilaikytų nuo keršto . . .

Na, aš norėjau, kaip ką parašyti apie Simano-Judo atlaidus Dusmenyse, bet kur buvo atlaidai, tai nežinau, negaliu pasakyti. Dusmenų bažnytkiemis yra Trakų apskrity, netoli Pivašūnų. O kur Pivašūnai? Susiraskite Vilniaus krašto žemėlapi, ir jūs rasite Dusmenis. Suraskite Daugus, Onuški ir važiuokite keliu biskutį vingiuotu, na ir privažiuosite Dusmenis ir tuo pat vardu ežerą. Oi, kad gražus ežeras, apaugęs iš trijų pusių mišku, o iš ketvirtos — bažnytkaimiu, su sena bažnytele. Dusmenėlių kaimas ir Dusmenų bažnytkaimis sudaro apie 600 gyv. Nemažas būrys žmonių. Dusmenų buvo nedidelė parapija, bet turėjo gražių ūkių. Miškai pilni grybų, uogų. Jau kad mes rasdavom baravykų, tai viersit ar ne — neturėdavom kur dėti. O kad gražūs tie baravykai, kad gražūs! Abelnai, Lietuvoje būdavo daug baravykų. Amerikoje, mes nežinojom kad auga baravykai. Anąsyk buvau Marguty, tai girdėjau kaip adv. Lapinskas pasakojo, radęs šiauriniame Wisconsinine baravykų: tikrų, lietuviškų baravykų. Net mano ausys paraudo besiklausant . . .

Aš netikėjau, kad Amerikoje auga baravykai. Na, ale turi tikėt, jėgu mokytas žmogus sako. Well, aš su Darata rengiuosi važiuoti į Wisconsinus grybaut. Pas mus apie Chicagą, tai tik kelmučiai auga. Netoki, žinoma kaip Lietuvoje, ale ant kelmo auga, tai ir vadina kelmučiais. Auga ir toki kaip pintys. Čia vadina juos "kaliflaueriais". Tie "kaliflaueriai" išauga dideli ir sveria po 40 ir daugiau svarų. Adomai, čiai aną metą rado po 30 svarų sveriančius. Ištikro, baugu tokį grybą darinėt. Bet žmonės sako, kad tas "kaliflaueris" yra sveikas, nesu-

kirmijęs. Jis nekirmiją, tik suvysta, subliuška ir niekam vertas. Aptiekorius Stupelis, Margučio kaimynas, pasakoja radęs kelis suvystusius ant savo dvaro. Tie "kaliflaueriai" auga irgi ant kelmo.

Daug pievagrybių yra apie Chicagą. Tie, kurie lošia golfą, tai prisirenka pievagrybių milijonus. Mat seniau, kaip su arkliais piaudavo golfo lauką, tai tie užtrėsdavo. Na, o iš tos trąšos išaugdavo pievagrybiai. Kad jūs žinotumėte, kiek aplink Chicagą yra grybų augyklų? Oh, boy, kiek jų yra! Tie grybų augintojai superka visa arklių trąšą, kurią pūdo ir ant jos "pašėja" grybų sėklas, kurios išaugina puikiausius pievagrybius. Tie grybai labai gardūs kaip iškepti ir paduoti su steiku. Gardesni yra "išbroilyti" ant žarijų. Tik reik į paskliaučius įpilti druskos ir įdėti sviesto, kaip iškepa. Tada valgyk ir pirštus laižyk. Ale laižyk dabar sviestą, kad jis brangesnis už auksą . . .

Dabar norėčiau, kaip ką parašyti apie Mykolines. Gaila, kad nėra buvęs žemaičiuose ir nėra matęs didžiausių šv. Mykolo atlaidų Rietave, apie kuriuos taip garsiai pasakoja Dėdė Valančius iš Cicero ir Vincas Jucius apie Kražius. Yra ir kitur dideli šv. Mykolo atlaidai. Sakysim dideli atlaidai būna Naujamiestyj, Tauragės apskrity, paskui Pašvitiny, Kaimely (Suvalkijoj) ir dar kitur. Kaunijoj, tai buvo netik atlaidai, o ir jomarkas sykiu. Per Mykolines, suvedavo daug arklių, jaunų kumeliukų, kuriais prekiaudavo. Suvalkijoj, tai ne. Sakysim Garlevoj ir buvo dideli atlaidai, bet tik atlaidai. Apie Garlevo atlaidus man pasakojo dzimdzius J. Olšauskas. Jisai yra buvęs tuose atlaiduose nesykį, ba gyveno netoli. Taigi. O aš esu buvęs Kaimely. Kaimelio parapija yra prie Nemuno, netoli Kiduliu. Už Nemuno matosi gražusis Jurbarko miestas. Kaip tik aš prisimenu Jurbarką, tai man darosi saldu ant širdies. Jurbarkas, Skirsnemunė, Žvyriai, Borakas — kokios gražios vietos! Gražus ir Kaimelio bažnytkaimis, bet kad jis ant kalno ir paskendęs medžiuose. Gražus Kaimelio bažnytkaimis ir šale, kita-

dos buvo dvaras. Kaimelis priklausė Kidulių valščiui. Kiduliai nuo senovės buvo didelis valščius. Jis turėjo apie 8,000 gyv. ir jam priklausė visa Kaimelio parapija ir Sudargo. Sudargas irgi gražus miestelis.

Apie Sudargą norėtusi daug kas parašyti. Jis garsus anų laikų knygnešiais. Tenai klebonu ilgus metus išbuvo kun. Sidaravičius, kuris, galima sakyti, buvo apšvistos apaštalias. Matot, Sudargas buvo ant Vokietijos rubežiaus. Lietuviškas knygas spausdino Tilžėje, tai buvo paranku iš Tilžės įsargabenti į Sudargą. Sudargas nebuvo didelis miestas, bet gražioj vietoj — ant aukšto kalno. Turgai, jomarkai, buvo nemaži. Rinka buvo didelė. Gretimais, rodos, buvo Rėžgalių didelis kaimas, kuris turėjo daugiau gyven-tojų, kaip Sudargas. Taigi . . .

Na, grįžkime atgal į Chicagą. Kaip tik žmogus nusibaladoji kur nors į Lietuvą, tai žiūrėk ir paklysti. Iš vicnos vietos į kitą kaip bematant nusibaladoji. Pradėjau apie Dusmenis, buvau tenai ant šv. Mykolo atlaidų, buvau Rietavoje, Kražiuose ir . . . atsidūriau Sudarge. Skaitytojai, katrie nėra buvę Sudarge, Kaimelyje, Jurbarko, Rietavoje ir kitur, tai nenori skaityti tokių mano aprašymų. Jiems nuobodu. Sakysim, Amerikoje gimusiam, katras Lietuvą žino tikslai iš žemlapio, tai visai neįdomu skaityti mano raštai. Jie bent tėvai paprašo paskaityti. Šiaip, aprašyk apie Najorką, apie Milvaukę, apie Sanprančiškų, apie Santliusą ar kitus miestus, tai jiems bus įdomu. Jie ten buvo, jie žino tas vietas. Bet seniau ir jie nežinojo. Aš sakysim, esu buvęs beveik visuose Amerikos kraštuose, o čia gimęs, augęs labai retas tebuvęs buvęs ir matęs savo tėvynę . . .

Na, nesupykite senieji ir jaunieji, ba aš nenorėjau jus užgauti. Rašau, kas papuola ant plunksnos galo. Mylėčiau nuo jūsų gauti kokią aprašymą apie jūsų parapiją, kaimą . . . Kodel jums neparašyti? Rašykite savo atsiminimus į Margutį. Jis man perduos. Ačiū! . . .

Norėjau dar parašyti apie orą. Chicagoje, matot, oras rugsėjo mėnesį buvo ir šiltas ir šaltas. Nesitikiu, kad taip greit šalna ateis ir daržovės pašaldys. Kornai tai gavo mirtiną smūgį. Adv. Jonas Bagdžiūnas — Borden turi farmą netoli Chicago ir nemažai kornų pasodino. Sako, bus geras der-

lius, bet bus daug keturkampių kornų sėklų.

Lietuviai dabar įsitaisė farmose. Tos farmos, geriau dvareliai, nes namai, tai daug geriau įrengti, ne kaip mieste. Nuvažiuokite pas adv. Bagdžiūną-Borden, pas Jušką, pas Mikutį, pas Stanaitį, pas Berkelius ir kitur, jūs nusistebėsite kaip anie gražiai gyvena. Seniau žmonės atvykę į Ameriką, mėgino ant farmų gyventi, bet . . . 40 ar daugiau metų tam atgal, čionai fermeriai gyvena maždaug kaip Lietuvoje. Nebuvo tokių patogumų, nebuvo tokių ūkio padargų, tokių kelių, nebuvo elektra įvesta, reikėjo su "vilko akia" šviestis, arba su lempa keratinine. Dabar? Dabar reikiai kur nesiekia elektra, keliai geri, ūkio padargai su ratais — ratukais, su mašinerija. Net ir karves melžia su mašinomis, tai ko bereik! Apie Chicagą ir abelnai apie didmiesčius fermeriai verčiasi iš pieno. Taip pat daugelis verčiasi vištų ūkiu. Vištos irgi duoda gerą pelną, ypač kaip kiaušiniai brangūs. Man atrodydavo keistas dalykas,

kaip fermeriai gali tūkstančius vištukų prisiperėti? Pasirodo, kad gali. Ir vištukus peri su mašina. Jei-gu reikėtų vištoms tiek vištukų pri-perėti, tai užimtų keli metai. Su mašina, tai bemat ir turi "čik-čik čikų" šimtais, tūkstančiais . . . G. Rudelis iš Californijos rašė, kad užėjo vieną vištų farmą, kurioje virš tūkstančio vištų, turėjo atskirus kambarius. Tai kaip hotely gyvena.

Žinoma, jos turėjo padėt kiaušinė-lį, o jei ne, tai — "galvą po pažastę" ir . . . nebėr . . . Gyvą papiauja . . . Gerai, jei deda po kiaušinį kiekviena višta. 1200 vištų, šimtas tuzinų kiaušinių. Tuzinas po 60 — 70 centų žiurėk, kiek pinigų! . . . Krūva pinigų, jeigu deda, o jei ne, jei reik jai "galvą po pažastę" pakist, tai nuostolis, nes į jos vietą turi kitą padėt — patupdyt . . .

Kiekvienas fermerys savaip pel-nosi. Neįgudusiam, yra didelė rizika. Kaip nuvažiuoji į svečius, rodos sma-gu farmoje, bet jeigu reikėtų visada gyventi, tai miestietis nenorėtų, jei bent kitokios išeities nėra.

Na, bet fermeriams yra netaip blogai šiuose moderniškuose laiku-

CORNERSTONE CEREMONY

Expansion of the Rockwell Engineering Co., owned by Anthony J. Rudis, began recently with the laying of a cornerstone for the new plant building at 13500 South Western Avenue. Taking part in the ceremony were (l. to r.) Daniel J. McGrath, general contractor; Mr. Rudis, who also is general manager; William H. Evans, purchasing agent; William Schmidt, forging supervisor; Emil Monthey, plant superintendent; Mrs. M. P. Rudis, office manager; Walter Goetz, chief of the engineering department; Edward W. Fitzgerald, Jack L. Jatis, Municipal Court bailiff, and Anthony J. Rudis Jr.

se, kada jis užsisėdęs ant mašinos, raižo dirvonus su pagalba gasolino . . .

Antioch, Ill., Stanaičiai prieš šv. Mykolą savo dūkrai Ruth, kuri pasirinko už gyvenimo draugą Ed. Yušką, sūnų Yuškų, iš Melbourne, Ill., šaunias vestuves iškėlė Vestuvių puota buvo Liberty Hall, Ciceroj, kur Stanaičiai ilgus metus gyveno pirm negu įsigijo farmą. Yuškai irgi pirmiau gyveno Chicagoje. "Hollywood Inn", tai jų užėiga buvo. Yuška yra "šimtamargis", kaip suvalkiečiai sakydavo. Stanaitis, tai netoli nuo to. Abudu gerai ūkininkauja ir džiaugiasi sveikata, nes nereik dūmų, suodžių alsuoti . . .

Ką čia daugiau parašius? O ja, Tabor Farma užsidarė 12 spalio. Gal kaip kurie stebėsitės, kad FARMA užsidaro? Ištikro taip yra, Bačiunų rezortas, kuris vadinasi "Tabor Farma", uždaro duris vasarotojams. Kiti rezortai ankščiau užsidarė, o "Tabor Farm" vis turėjo svečių. Juozas Bačiūnas, žino, kaip garsinti ir delto jam vasarotojų nekados netruksta: pavasarį ar rudeni. O vasara, jei neturi padavęs užsakymo, tai vietos negausi. Rudenio laiku kiek patogiau, bet ir tai, savaitgaliuose maža vietos yra. Po Labor Day svečiavosi Kazanauskai, Biežiai, Vanagaičiai ir kaip tik vietos užteko savaitgaliui, o kitai savaitei ir nebuvo vietos. O liai, Vanagaičiai, buvo spalio mėn. pradžioj, tai užteko vietos, bet žmonių buvo daug. Dr. Bartz, Phil Krause, teis. J. Uvick iš Detroit, Mich su šeima, irgi viešėjo Tabor Farmoj. Oras pasitaike labai gražus, tai savaitgalis sutraukė daug svečių.

Tabor Farm golfo laukas pasitaisė. Svečiai turėjo didelio malonumo lošti rudenio metu, nes vasara, tai bemaž visi goflinkai išdžiuvo. "Onkulis" laikosi drūtai, kaip ir jo sargas "Butch". Ištikro tas jo sargas "Butch", tai geras policmonas. Jis nuo "Onkulio" neatsitraukia nei minutei. Jeigu nori rast "Onkulį", tai pirm rask "Butch" ir ten "Onkulį" rasi. Tas "Butch" yra maišytos veislės šuva, atrodo, kaip "bernardinų". Didelis, išverstom akim, geltonai margas, nepiktas, bet nežinia ką darytų, jeigu "Onkulį" kas parsiverstų ant žemės. Turbūt šlaunis gerokai apkandžiotų . . .

Kaip aš buvau Tabor Farmoj, tai apvaikščiojau golfo lauką ir šv. Juozapo upės krantus. Krantai vietomis gerokai išgraužti vandens srovės. O ten, kur kitados fot. W. Stankūnas smiltyne savo kailį deginosi, dabar jau miškelis užaugęs. Nepažintum tos vietos, Walter! . . .

Golfo laukas jau keli metai kaip permainingas ir jau neišsaus bolės į dobilynę. Dabar pirma ir devinta skylė dobilynės plote randasi. O ten, kur kitados pirmą bolę šaudavo, tai yra aštunta skylė. Tas takas sode paskendo; obelys ir "pyčės" dabar sulapojo. Šimet gražių "pyčių" užderėjo. Obuolių irgi yra, bet persausa buvo tai neišaugo į didelius. Vynuogės irgi gerai užderėjo. Al. Bačiūnas, džiaugiasi geru derlium. Jis tvarko visą ūkį.

Na, užteks rašyti apie Tabor Farmą. Dabar ten neišpasakyti gražumai medžiuose, nes jie maino savo lapų spalvas dienomis ir naktimis. Michigane gražu pavasarį, bet dar gražiau rudenį . . .

O ja, kad neužmirščiau. Aną dieną gavau nuo "Ku-Ku" laiškutį ir eiles. Prašė, kad patalpinčiau į Margutį. Pons Red-Aktorius netalpino, o man atrodo, kad jos gražios. Tinka pajauokauti dainuojant Pupų Dėdės notomis. Dainuojasi taip:

Tu Lietuva, tu mano,

Tu brangi tėvynė!

Lietuvėle tu mano,

Salele, gimtinė!

Jau dabar Lietuvoj

Verkia, ne dainuoja,

Nedėliom, bažnyčion,

Daugiau nevažiuoja.

Jau gaidys ant tvoros,

"Kukrieko" negieda,

Alkana, kumelaitė,

Stogo šiaudus ėda . . .

Kacapas užėmė,

Ūkininko grįčią,

O kiaulę — tetulę,

Guldo į sėklyčią.

Tas pats buvo seniau,

Prie "batiuškos" ruso,

Niekuomet nestokuos,

Utelių ir blusų . . .

Ar taip yr, ar taip nēr?

— "Ku-Ku" tiek težino,

Vis delto į akis,

Dūmus pūst mėgina . . .

Ištikro, tas "Ku-Ku" tai kaip Pūstapėdis: į akis tik dūmus pučia. Well . . . jeigu kitas tau pučia, tai tu jam atgal pūsk. "Pučia" Bimbos, Prūseikai per savo birbynes, kad Lietuvoje viskas gerai, bet kad meluoja, tai kas iš to? Pabirbykite teisybę, tada bus kita šnektė . . .

Iki kito sykio, iki Visų Šventų likite sveikučiai ir neužmirškite pasveikinti savę ir manę su vardo diena. Nesveikinkit mane 30 rugsėjo, kada buvo mano varduvės, tai nors su Visais Šventaisiais pasveikintite, nes tada mūsų visų varduvės būna.

Jūsų Jeronimas.

Lietuvių Rašytojų Tremtinių Draugijos Valdybą **SVEIKINA**

Turim malonią pareigą pranešt, kad antrasis visuotinis Lietuvių Rašytojų Tremtinių Draugijos suvažiavimas, įvykęs 1947 m. liepos 11-12 d. Augsburgėje, pavedė mums persiųsti Tamstoms tokį Rašytojų suvažiavimo nutarimą:

Gerbiamajai "Margučio" Redakcijai.

Šimet, kai minime lietuvių knygos 400 metų sukaktį, matome, kokią didelę reikšmę turi spauda mūsų tautos gyvenime ir jos kovose už savitą kultūrą ir nepriklausomybę. Jūsų darbai ir Jūsų žodis, kai Lietuvą slėgia priespauda ir nelaisvė, mūsų niaurios dabarties pastangose turi didingą vertę. Lietuviai Rašytojai Tremtiniai, susirinkę į metinį suvažiavimą gėrįsi Jūsų kova už Lietuvos išlaisvinimą, Jūsų nepalaužiamu rūpesčiu lietuvių tremties vargais ir siunčia Jums savo nuoširdžius sveikinimus. Kiekvienu atveju mes esame Jūsų bendradarbiai.

(Pasirašė)

FAUSTAS KIRŠA,

Suvažiavimo Prezidiumo Pirmininkas,

JURGIS JANKUS, HENRIKAS RADAUSKAS,

Prezidiumo nariai,

VLADA PROSCIŪNAITĖ, PAULIUS JURKUS,

Sekretoriai

Ask people who live in Chicago and Northern Illinois

Pilot* . . . "I'm a transatlantic pilot but my home is in Chicago. This town of mine has really become a world port . . . only a few hours from practically any foreign country. Chicago is a great place to live."

Mail Order Checker* . . . "Every day I see products being sent to all parts of the country and abroad. I know our packages get quick delivery because transportation from here is the best in the world."

Switchman* . . . "My job is shunting cars in the greatest rail yards in the world. I see rolling stock from practically every railroad. It's to my advantage to work at the heart of the country's transportation industry."

Farmer* . . . "Northern Illinois land is rich and it's a help to be near the biggest food processing center in the country . . . and only a few hours from the large distributing center in Chicago."

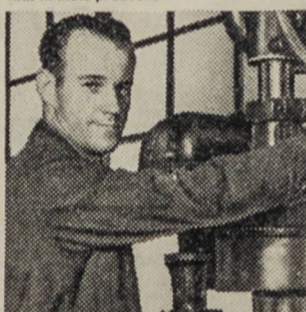
Manufacturer* . . . "To me, Chicago and Northern Illinois is a practical 'department store' of industry. Within a few hours I can visit enough suppliers to put my small firm in mass production."

Towboat Captain* . . . "Working on these river towboats I can see how much water transportation helps Northern Illinois' industries. This waterway is one of the world's busiest freight channels."

Merchant* . . . "I like doing business in this area because the people are industrious and progressive. Northern Illinois is a garden spot, we have good schools, good living conditions and wonderful opportunities."

Drill Press Operator* . . . "When this factory located only 10 minutes from my farm home in Northern Illinois I got a chance to use the mechanical training from the army. And, I can still live on the farm."

Factory Owner* . . . "One of the important reasons I like doing business in Northern Illinois is that many people here are established home owners. Some workers have been with us for over 40 years."

Industries in this area have these outstanding advantages: Railroad Center of the United States • World Airport Inland Waterways • Geographical Center of U. S. Population • Great Financial Center • The "Great Central Market" Food Producing and Processing Center • Leader in Iron and Steel Manufacturing • Good Labor Relations Record Tremendous Coal Reserves • Good Government • Good Living • Good Services for Tax Dollars • **Send for free booklets containing useful information on these advantages.**

For more information, communicate with the

TERRITORIAL INFORMATION DEPARTMENT

Marquette Building—140 South Dearborn Street, Chicago 3, Illinois—Phone RANdolph 1617

COMMONWEALTH EDISON COMPANY

This area has power resources of 2,500,000 kilowatts, with 500,000 kilowatts more already under construction or on order.

LIETUVOS TAUTINE DEMOKRATIJA

Rašo PR. DAILIDĖ
(Tėsinys)

TREČIOJO SEIMO RINKIMAI

Anų laikų opozicijos spauda buvo prilyginusi tuos rinkimus Dievo teismui "krikščionių" bloko atžvilgiu. Ir tikrai tų rinkimų padariniai tam blokui buvo visai nelaukti.

Priešrinkiminėje kampanijoje visos opozicijos partijos buvo sudariusios vieną bloką. O kai kurios opozicinės grupės sudarė ir formalius sandėrius balsų likučiams pasidalinti. Mat pagal propocingąją balsų paskirstymo sistemą, balsų likutis, mažesnis už renkamąjį skaičių, gali būti sudėtas su kitos partijos balsų likučiu ir tuo būdu duoti vienai ar antrai partijai dar vieną atstovą į seimą. Tokį sandėrį aš buvau įgaliotas sudaryti tarp valstiečių liaudininkų ir tautininkų sąjungos. Ir tą sandėrį pasirašiau.

Į trečiojo seimo rinkimus tautininkai ėjo jau kaip susikonsolidavusi politinė partija. Ji turėjo savo programą ir savo rinkiminiuosius šūkius. Jos vadai A. Smetona, A. Voldemaras ir V. Mironas lankė įvairias Lietuvos vietas su paskaitomis ir aiškino žmonėms naujos politinės srovės siekimus. Ypač daug paskaitų yra turėjęs 1926 m. pavasarį A. Smetona. Kiekvieną šventadienį jį galima buvo sutikti traukinyje iš Kauno į kurį nors "provincijos" miestą. Dažnai paskaitos prasidėdavo jau traukinyje.

Pamenu vieną sekmadienį aš važiauvau iš Kauno į Marijampolę. Trečios klasės vagonai buvo prikimšti keleivių. Reikėjo stovėti koridoriuje. Ir štai viduryje vagono pamačiau Smetoną tarp būrio ūkininkų, diskutuojant mūsų valstybės reikalus! Ūkininkai ne tik klausėsi pirmojo Lietuvos prezidento kalbos, bet ir patys jam statė klausimus, laukdami išmintingo patarimo.

Del to per trečiojo seimo rinkimus platesni Lietuvos gyventojų sluoksniai jau buvo informuoti apie mūsų tautinę demokratiją. "Krikščionių" blokas jau buvo ją pastebėjęs, kaip savo priešą, ir su įprasta tų laikų demagogija paleidęs apie ją nemažą melagingų gandų.

Valstiečiai liaudininkai, laikydami mane iš mano raštų ir kalbų savo žmogumi pasiūlė man kandidatuoti į Seimą nuo Kauno apygardos.

Priėmęs tą pasiūlymą, aš taip pat turėjau išrinkti į priešrinkiminę kampaniją. Del to iki trečiojo seimo rinkimų aš aplankiau eilę Lietuvos miestų su "pranešimais". Teko būti be kitų vietų Pr. Vaičiūčio ir mano pačio gimtinėje Sintautuose. Čia mano pranešimo buvo susirinkę paklausti keli šimtai ūkininkų iš aplinkinių kaimų. Ūkininkai daugiausiai stambūs, turtingai gyvenę, kuriems tautininkų sąjungos idėjos būtų prie širdies. Jie apie tas idėjas buvo jau girdėję. Bet štai pasklido gandai, kad tautininkų sąjungos vadai einą prieš Lietuvos valstybę... Ir kokių tik nusikaltimų jiems nebuvo prikišta! Del to, kai po pranešimo, užtrukusio su viršum porą valandų, buvo prieita prie paklausimų, daugelis klausimų sukosi apie tautininkų sąjungą.

— Ar galima balsuoti už tautininkų sąjungą? — klausia vienas.

Atsakius man, kad galima, ir kad valstiečių liaudininkų sąjunga yra net susiblokavusi rinkimams su šia partija, kiti vėl klausė:

— O ar teisybė, kad Voldemaras 1919 m. norėjęs paleisti Lietuvos kariuomenę, kaip nereikalingą?

Tam aš griežtai teigiu, kad tai melas, nes aš pats 1919 m. buvau Lietuvos atstovų Kaukaze ir kaip tik buvau gavęs iš Voldemaro įsakymą šaukti savanorius į Lietuvos kariuomenę.

— Bet Smetona ketina atstatyti Lietuvoje dvarus ir vėl įvesti baudžiavą! — vėl nedrąsiai kažkas kėlė balsą iš tolo.

— O Voldemaras paveržė svetimą žmoną! — riktėlėjo jau visai aiškiais sumetimais trečias.

Po to "kaltinimai" pasipylė, kaip iš gausybės rago. Man, kaip valstiečių — liaudininkų pranešėjui, beveik netenka kalbėti. Aš turiu sklaidyti kaž keno paleistas prieš šios sąjungos talkininkus dujas. Su nedidelėmis išimtimis tai man ir pavyksta. Auditorija pamažu aprimsta ir nusistato, kad balsuoti galima už visos opozicijos partijas, kurios kam patinka. Žinoma, už valstiečius — liaudininkus pirmiausiai, nes tai ūkininkų partija.

Prisimenant seimų priešrinkiminę kampaniją, reikia pasakyti, kad ne

visuomet priešrinkiminiai susirinkimai praeidavo taip ramiai ir tvarkingai, kaip kad čia aprašytas Sintautuose. Į susirinkimus sueidavo įvairių politinių pažiūrų žmonės. Del to vieno jau "temparatūra" dažnai pakildavo. O kai kada politiniai priešininkai, iš anksto žinodami apie kitos partijos šaukiamą susirinkimą, sumobilizuodavo visus savo šalininkus ir įsigalėdavo savo priešininkų susirinkime. Tai, žinoma, buvo dar įstatymais leidžiamas demokratinis, pagal daugumos dėsni, įsigalėjimas. Bet kartais buvo kėsiniamasi ir prieš tą dėsni. Ypač antrojo seimo laikais, kai valdžioje buvo vien "Krikščionių trijulė", dažnai atsitikdavo, kad šioji "trijulė" per opozicijos partijų šaukiamus viešus susirinkimus surengdavo "kačių muziką", ar kitokiu būdu trukdydavo kalbėtojams. Mūsų pirmųjų seimų istorijoje yra palikęs liudną prisiminimą ruso Povorotnikovo vardas, kuris turėjo suorganizavęs ištisą susirinkimų ardytojų šaiką. Žinoma, už suintesuotų partijų pinigų. Paprastai susirinkimų tvarkos turėjo daboti policija. Bet kai valdžioje tėra viena partija, tai ir policija valstybės interesus identifikuoja su tos partijos interesais. Visokiu atveju "Lietuvos Žiniose" buvo aprašyti atsitikimai, kad Povorotnikovas ir Ko. kėlė triukšmą valstiečių liaudininkų surengtuose mitinguose, o policijos atstovas tai per menkai, ar visai nereagavo.

Nėra reikalo aiškinti, kad chuliganizmo metodų vėlimas į grynai idėjinio pobūdžio kovą buvo viena iš neigiamybių, diskreditavusių mūsų jauną parlamentarizmą platesnių gyventojų sluoksnių akyse. Kai politiniai susirinkimai buvo paversti farsais, ar stumdymosi vietomis, iš kurių dalyviai galėjo pareiti su mėlynėmis ant kūno, žmonės pradėjo suprasti, kad tokiuose susirinkimuose laimės ne tas, kuris išmintingiau kalba, bet tas, kuris turi stipresnę kumštį. Tuo keliu politinės grupės, kurios naudojosi Povorotnikovų patarnavimais pavirto dem. institucijų autoritetą Lietuvoje dar toli prieš 1926 m. perversmą. Jos iškėlė mintį, kad valdžia galima palaikyti ir nelegalinėmis priemonėmis (Tėsinys ant 10-to pusl.)

Russian Lullabye

BY EDWARD ANTHONY

Life has never been so good in Lithuania as it is today. Its culture has reached an unprecedented peak. Its people are happily engaged in erasing the ravages of war and the memory of a Republic which had strangled their spiritual growth.

This pleasant report came recently in a handsome slick paper magazine, published in Washington. Its two-color cover bore the title, "USSR."

Beneath the title was a wreath, highlighting a red star and embracing the Globe which was branded with a red hammer and sickle. Further down the line was the following intelligence:

"Information Bulletin — published by THE EMBASSY OF THE UNION OF SOVIET SOCIALIST REPUBLICS IN THE USA."

Also on the cover was an impressive portrait of Joe Stalin, as posed by a movie actor in "the prize winning Soviet film, *The Vow*", which is based on the life of Stalin.

Until recently, the USSR Information Bulletin was mailed free for the asking. Now, if you wish to be further enlightened about the tremendous progress Russia is making in peaceful postwar pursuits, it will cost you \$2.40 for one year and \$1.20 for six months.

The magazine gives excellent proof of the fact (complete with pictures) that not all fairy tales are written for children. It portrays a brave, but not little, Russia watching tenderly over her brood of recently acquired "Soviet Republics."

Consider, then, the case of Lithuania — that enlightened Baltic nation which so comparatively recently "joined" the USSR.

"Soviet Lithuania today has 11 universities and other higher educational establishments," an unsigned feature article titled, *Higher Schools of Lithuania*, points out. "Before joining the USSR, Lithuania had only seven.

"Lithuania today has two state universities which have 14 chairs with many departments. The University of Vilnius and the University of Kaunas trains doctors, teachers, research workers in dozens of fields, engineers, architects, lawyers, philologists, astronomers, forestry experts, mathematicians, historians, electro-technicians and many other specialists."

"A Russian is conceited precisely because he knows nothing and cares to know nothing, since he does not believe it possible to know anything fully."

— From *War and Peace* by Count Tolstoi.

In further taking advantage of the magazine's offer that "material in this bulletin may be quoted or reproduced," we find:

"Following the distribution of the land among the former agricultural workers and land-hungry peasants, this Soviet Baltic Republic has witnessed an upsurge among the farmers, who are engaged in developing agriculture and the therefore making greater demands on science.

"... In Soviet times the children of workers and farmers have taken advantage of the broad opportunities to obtain higher education, an opportunity which only a few of them enjoyed in pre-Soviet Lithuania. Now the majority of the students are children of workers and peasants.

"Those who remember the talk about the 'overproduction' of agronomists, veterinaries and other specialists in pre-Soviet Lithuania today do not ask whether all the thousands of graduates will be able to find work in their field. Today there can be no doubt on this score, since expanding industry, agriculture and the growing network of schools and health institutions clamor for more and more specialists in all fields.

"Other aspects of Lithuania's cultural life have also resumed the progress set in motion by the Soviet Government and interrupted by the war... Whereas Lithuania had only four theaters under the pre-Soviet regime, Soviet Lithuania today has nine theaters in addition to a House of People's Art, a folk ensemble, a symphony orchestra and other theatrical groups.

"The Lithuanian publishing industry, almost completely destroyed by the Germans, has been restored and is rapidly expanding."

Strangely enough, this rosy picture does not jibe with the one painted by the "LITHUANIAN BULLETIN," which is published in New York by the LITHUANIAN AMERICAN COUNCIL. This organization does not have a fancy two-color cover on its bulletin. In fact, the paper isn't even slick. Maybe that's where the difference in views lies.

The Lithuanian American Council has one advantage, however. It is not employed by Moscow and it can and does get testimony of people who found life under the Soviets too rich for their blood. Here is this organization's report on cultural life in Soviet Lithuania:

"Universities and high schools are overcrowded. Only several Russian high schools were established thus far — in Vilnius, Kaunas and Klaipėda for the children of Russian sailors... The Russian language is a compulsory subject, starting with the first grade of elementary school. German is the secondary language. High schools are eight class institutions, as under the Tsars.

"In view of the shortage of qualified teachers, who are either languishing in Siberia or in voluntary European exile, some high school teachers themselves are not even graduates of grammar schools.

"The youths avoid vocational schools. The People's militias seizes the children of the 'kulaks' and brings them under compulsion to vocational trades schools. After graduation, this 'skilled labor' may be dispatched to Russia...

"Much to everyone's surprise, the University of Kaunas was renamed the 'University of Vytautas the Great', as in the pre-1940 era... its rector, Prof. Pucenas, was dismissed and replaced by a physician, Prof. Kupcinskas, a member of the party. Bielukas, rector of the Vilnius university, was likewise dismissed and replaced by Prof. Zemaitis, a mathematician."

A diagram, we believe, is not required.

BETWEEN US

Like an old suit, or a comfortable old pair of shoes, news of old friends or acquaintances always makes us feel good.

A memory is stirred and it touches off the recollection of a gay party, happy reunion, joyful picnic, days at school, a dance, a date . . . some trivial incident that brings a fleeting smile, perhaps a little longing for "the good old days."

It is with this thought in mind that this new column is being tossed into the collective lap of MARGUTIS readers. Everyone is welcome to pitch in and help bring it up. If no one will listen to your gags, tell us, we'll lend a sympathetic ear. If there is anything at all on your mind, send it along and we'll put you at ease.

Just address it to BETWEEN US, c/o Margutis, 6755 South Western Avenue. The rest will take care of itself. If you're lazy, just phone GROvehill 2242. Someone is bound to be around to take the message.

To get a beginning for this column we had to tag onto the end of the 1947 vacation season . . . If all the tourist greeting cards in the MARGUTIS office were laid end to end they'd still mean someone in the printing business made a lot of money.

Not everyone depended on the postcard industry, however Chicago's oldest in the business sense only) Lithuanian photographer, WALTER STANKUNAS, and, of course, the missus—used a camera and a fishing rod to prove the pleasures of loafing in the coolness of Northern Wisconsin.

ADAM JEZAVITAS, the New York band leader, took time off from cutting platters for Continental for a sojourn with his spouse, the former Birute Mockus of Chicago, at Tabor Farm . . . The Farm, grandpappy of JOE BACHUNAS' growing string of summer resorts, has also become a favorite play spot for some of Chicago's newspaper and radio fraternity, ART STEWART of THE TIMES reports.

Also at the Farm this summer were Mr. and Mrs. JOSEPH GINKUS, conductors of a Lithuanian radio program in Brooklyn; Mr. and Mrs. TRECIOKAS of Newark, N. J., and localites Dr. and Mrs. STEPHEN BIEZIS, Mr. and Mrs. JOHN J. KAZANAUSKAS and Mr. and Mrs. A. VANAGAITIS.

Another of the Bachunas resorts, Macatawa, was the rest haven for ANNA KASKAS, star of the Metropolitan Opera, as well as for Mr. and Mrs. ANTHONY DURIS.

STANLEY BALZEKAS, the auto dealer; his wife and Stanley Jr. took a cross-country motor tour that included famed Yellowstone and Glacier National Parks, and Los Angeles . . .

Ass't State's Atty. KONNIE SAVICKUS acquired some pidgin Spanish while roaming around Juarez and Chihuahua in Mexico.

KAZYS KARPIUS, who next month will celebrate his 30th anniversary as editor of Cleveland's DIR-VA, sent his wife off to California, joined her later and completed his vacation tour by returning through Chicago.

Not everyone was lucky enough to get out of town for a rest. Take the case of Mr. and Mrs. ANTHONY A. OLIS — his duties as Sanitary District Trustee kept him off the playtime roster (although rumors have it that he was frequently seen at the South Shore country club), while Mrs. Olis played baby sitter for her daughter, JEANNE, who came to Chicago from St. Louis with her husband, ROBERT BARTUSKA, and their son, BILLY.

Some more Wisconsin fanciers were Atty. JOSEPH J. GRISH and his family, and Attorney and Mrs. ANTHONY LAPINSKAS . . . The TRIBE LAPINSKAS went mushrooming near Paul Zur's resort and found some real Lithuanian "baravykai".

A tour of the Great Lakes region was made by ANTHONY and DOROTHY KVEDARAS . . . CATHERINE and CASEY DEVEIKIS broke in their new car by driving all the way to Colorado to see a performance of "Harvey", the stage hit that recently closed in Chicago . . . Casey said it was well worth the ride, though, since the original New York cast played the Colorado show.

Now you see, it didn't hurt at all. We do want a lot of newsy items with which to fill this column. Don't

worry about the fancy writing style just send us the facts and we'll do the rest.

..Just BETWEEN US, we'd like to get off this subject of vacations and get on with the news of folks in your club, society, veterans organization, chorus, Poker club, kaffee klatch, school or next door apartment. Take a lot of names, add a little seasoning and you'll have just the dish for BETWEEN US.

150 Valuable Prizes Are Offered

A chance to win a \$1,000 combination television-radio-phonograph or one of 149 other valuable electrical prizes is offered to Chicago area residents in a \$10,000 contest by the Electric association of the "Fall Salute to Electrical Living", an activity in which nearly 400 appliance dealers are participating.

Entrants in the contest are not required to buy anything. They merely complete, in 50 additional words or less, the statement: "I want to live electrically because . . ."

An entry blank. Before mailing in these blanks, entrants must have them registered by one of the dealers. The contest is now open and ends at midnight November 15.

Second prize in the competition will be a deluxe electric range and a deluxe electric refrigerator with a combined value of \$650.00. Third prize will be a \$450.00 table television set.

Other items on the long award list are a room cooler, deluxe electric range, console radio-phonograph combination, deluxe refrigerator automatic washer, home freezer, standard electric range, standard refrigerator and many other household articles.

Contest winners will be permitted to select their prizes from a number of well known brands. They will also have the alternative of receiving a merchandise certificate redeemable for any appliance or combination of appliances on the prize list.

Lietuvos Tautinė Demokratija

(Tėsinys nuo 7 p.)

mis, jeigu tik jos duoda laimėjimą. O vėliau ta mintis jau buvo išplėsta ir į valdžios siekimą.

Opozicija smerkė, žinoma, chuliganizmo reiškinius ir dėjo juos taip pat ant politinių svarstyklių per trečiojo seimo rinkimus. Ypač piktnosi dėl jų tautininkai, kuriems neturint dar platesnės organizacijos, sunku buvo suvaldyti prisirinkusius į mitingus pozicijos grupių triukšmadarius. Kad apsigintų nuo tų triukšmadarių, mažesnės politinės grupės turėjo pereiti prie „uždarų durų“, t. y. skelbti susirinkimus tik savo šalininkams.

Per trečiojo seimo rinkimus nemažą vaidmenį suvaidino ir Lietuvos santykiai su Vatikanu. Vatikanas buvo neseniai pasirašęs konkordatą su Lenkija ir tame konkordate priskyręs Vilniaus vyskupiją Lenkijai. Del to net Lietuvos katalikų visuomenėje buvo kilęs gyvas pasipiktinimas. Per demonstracijas Kaune kažkas net paleido akmenį į popiežiaus delegato langą. Aš tą įvykį gerai atsimenu dėl to, kad užs. reik. min. Čarneckis buvo pasiuntęs mane pas Šv. Tėvo atstovą dėl to nemalonaus įvykio vyriausybės vardu atsiprašyti. Arkivyskupas Zechini parodė man kumščio didumo akmenį, kuriuo buvo išmuštas jo būstinės Duonelaičio gatvėje langas. Langas buvo užstatytas rūbų spinta. Popiežiaus delegatas buvo įsitikinęs, ar bent taip tvirtino, kad tai socialistų „darbas.“ Išaiškinus man, kokią audrą sukėlė Lietuvoje žinios apie priskyrimą Vilniaus vyskupijos Lenkijai, arkivyskupas pareiškė, kad visokių atvejų tas akmuo pasiliksias pas jį, kaip priminimas jo misijos Lietuvoje. Toji aplinkybė, kad būdami valdžioje, Lietuvos kunigai neapgynė Vilniaus reikalų Vatikane, smarkiai pakirto žmonių akyse krikščionių — demokratų partijos presytį. Opozicija sugebėjo išnaudoti Vilniaus priskyrimą Lenkijai savo priešrinkiminei propagandai ir žymiai susilpnino valdančiojo bloko pozicijas.

Įtemptos visų opozicijos grupių pastangos privedė prie to, kad „krikščionių trijūle“ per trečiojo seimo rinkimus negavo absoliutinės daugumos. Iš 84 seimo atstovų ta tri-

jūle teiškino tik 30. Bet ir kitos politinės grupės toli gražu tos daugumos nepasiekė. Didžiausia trečiojo seimo frakcija buvo valstiečių — liaudininkų, o ji tepriskaitė 22 atstovus. Toliau ėjo socialdemokratai su 14 atstovų ir tautinių mažumų blokas, kuris su šešiais Klaipėdos krašto atstovais sudarė 13 atstovų grupę. Tarp šių stambių grupių dabar buvo įsiterpusi ir tautininkų frakcija, kurią sudarė trys trečiojo seimo nariai: A. Smetona, A. Voldemaras ir V. Mironas. Dar mažesnė už tautininkų buvo naujai sudarytos ūkininkų partijos grupė, teturėjusi seime tik du narius: agr. Aleksą ir adv. R. Skipitį.

Toks trečiojo seimo politinis veidas sukėlė nemažą sunkumą, kai reikėjo sudaryti naują vyriausybę. Pagal parlamentarines tradicijas to uždavinio turėjo imtis didžiausia seimo frakcija — valstiečiai-liaudininkai. Parlamentinės valdžios sudarymo technika Lietuvoje buvo tokia pat, kaip ir kituose demokratinuose kraštuose. Reikėjo susitarti su kitomis seimo frakcijomis, kurios sudarytą valdžią sutiktų seime palaikyti. Susitarusios frakcijos turėjo apimti nemažiau pusės visų seimo atstovų, kitaip opozicija sudarytą vyriausybę galėtų „nuversti.“ Tai čia valstiečiams — liaudininkams ir kielo nelengvas klausimas: su kuriomis frakcijomis tartis, kur ieškoti tautininkų? Vieni jų siūlė nuo valdžios sudarymo visai atsisakyti, net jeigu tai privestų prie seimo paleidimo ir naujų rinkimų, kiti tikėjosi atgavinti steigiamojo seimo laikų koaliciją su „krikščionimis“, o tretieji manė, kad opozicinis blokas, kuris per rinkimus buvo gavęs balsų daugumą, turėjo imtis ir atsakomybės už valdžią. Be to buvo keliamas sumanymas sudaryti „ūkininkų frontą“ iš valstiečių-liaudininkų, ūkininkų sąjungos, tautininkų ir ūkininkų partijos. Tačiau tam frontui trūko balsų iki absoliutinės daugumos. Reikėjo dėl to traukti į koaliciją be „ūkininkų fronto“ dar vieną grupę, sakysime, krikščionis-demokratus. Zondavimai ūkininkų sąjungoje ir pas krikščionis-demokratus privedė valstiečių-liaudininkų frakcijos vice pirmininką V. Kvieską prie išvados, kad su „dešinišiais“ susitarti nepavyks. Tuomet aš buvau įgaliotas tartis su „kairiuoju“ seimo sparnu.

(Bus daugiau)

LIETUVOS MINISTRAS P. ŽADEIKIS ĮTEIKĖ JUNGTOJŲ TAUTOM MEMORANDUMĄ KAD SOVIETAI PASITRAUKTŲ

Povilas Žadeikis, Liet. ministras Washingtonė įteikė memorandumą Jungtinių Tautų sekretoriatui, kartodamas reikalavimą, kad Sovietų Sąjunga pasitrauktų iš Lietuvos. 29 lapų dokumente jis įrodė, kad Lietuvos Sovietų Socialistinė Respublika yra „nelegališkas padaras paremtas sovietų agresija ir suklustotais vienos partijos rinkimais.“

Ministras peržvelgė santykius tarp Lietuvos ir S. S. S. R. per paskutinius 25 metus, taipgi okupaciją sovietų armijos 1940 metais, okupaciją vokiečių armijos 1941 metais ir vėl sovietų jėgų įsibrovimą 1944 metais.

Jis pareiškė, kad Lietuviška S. S. R. buvo įsteigta „visokiais išdaviškais būdais, kad rinkimai, kurie vedė Lietuvą prie prisijungimo, buvo įvykdyti prievarta, ir tikrai per komunistų partiją, nes visos kitos partijos buvo uždarytos. Toliau jis nurodė, kad atstovai tokiu būdu išrinkti neturėjo konstitucinės teisės prašyti Lietuvos inkorporavimo į Sovietų Sąjungą.

Tas prašymas buvo tik išpildymas Rusijos iš kalno padaryto plano.

Tai buvo Maskvos raudona komedija, durtuvų paremta ir įvykinta prievartos keliu. Ji prilygsta pirmiesiems vokiečių planams dėl Lenkijos ir Elzace Lotaringijos užvaldymo.

Memorandumas pareiškia, kad atsižvelgiant į visas Sovietų padarytas neteisėtas, Lietuva pasilieka tarptautinės valstybių bendruomenės narys; jos sutartys dar vis galioja, nors jos suverenumas laikinai yra suspenduotas.

EXTRA ŽINIA IŠ TABOR FARM

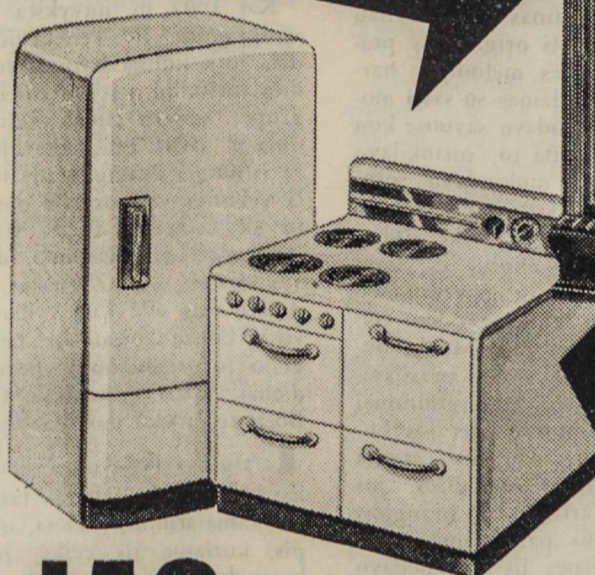
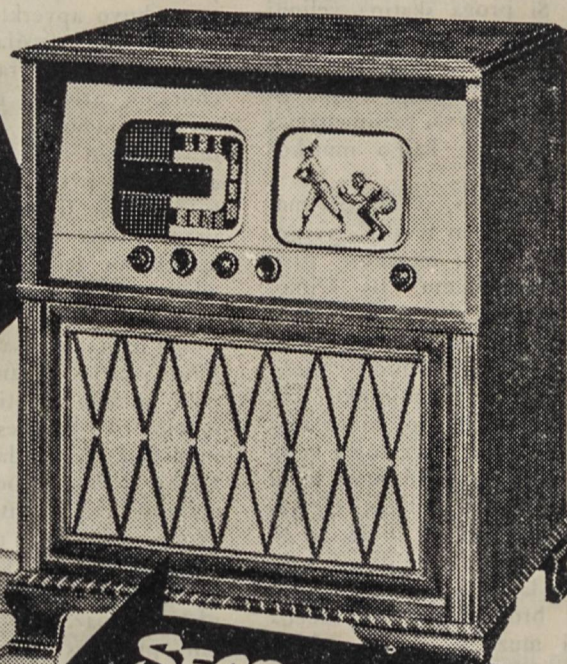
Bačiūnas tapo išrinktas West Michigan Tourist and Resort sąjungos pirmininku, Spalių 17 d. posėdyje, Grand Rapids, Mich., kaip apie tai praneša Grand Rapids Press, Spalių 18 d. laidoje. J. J. Bačiūnas operuoja Tabor Farm, Prospect Point ir Macatawa Hotel resortus, ir yra pirmutinis resortų savininkas išrinktas tos sąjungos galva.

(Kitam Nr. platesnis aprašymas tilps apie J. J. Bačiūną).

\$10,000⁰⁰ in ELECTRICAL APPLIANCE Awards

in the FALL SALUTE to ELECTRICAL LIVING CONTEST

FIRST PRIZE
CONSOLE TELEVISION-RADIO-
PHONOGRAPH COMBINATION
 Valued at **\$1000⁰⁰**

SECOND PRIZE
DE LUXE RANGE AND
DE LUXE REFRIGERATOR
 Valued at **\$650⁰⁰**

150 ELECTRICAL APPLIANCE AWARDS

Easy to Enter . . . Nothing to buy

FINISH THIS STATEMENT IN 50 WORDS OR LESS:

"I want to live electrically because"

Visit the electrical dealer who is a member of the Electric Association today! Find out all about this big contest! You can win wonderful new electrical appliances! Examine the appliances your dealer displays, ask questions about them, and then tell why you want to live electrically! *There's nothing to buy.* Your dealer (listed below) will give you a free Contest Guide and entry blank.

ALLIED TIRE & BATTERY CO., 610 W. 35th St.

GOLDBLATT'S All Stores

DELIGHT UTILITIES CO., 3445 W. 63rd St., 3717 W. 26th St., 5054 So. Ashland Avenue.

ELECTRIC

37 SOUTH WABASH

ASSOCIATION

CHICAGO 3, ILLINOIS

MIKA PETRAUSKA PRISIMINUS

Rašo J. ŽILEVIČIUS, L. M.

Kai Mikas Petrauskas pirmą kartą atvyko į šią šalį — 1907 m., birželio mėn. 13 d. — sukako jau 40 metų. Ši proga skatina velionį (nuo kurio mirties sukanka 10 metų — mirė 1937 m. kovo mėn. Lietuvoje) prisiminti, nes jo asmuo išeivijos tarpe dar gyvai prisimenamas su didele pagarba, kaip muzikos veikėjo.

Mikas Petrauskas, iš mažens mokiniamasis pas savo tėvą — vargonininką, savamokslį muzikoje, pasireiškė savarankiškumu. Jis šeimoje, kiek paaugęs virsta lig šeimos galva. Matydamas pas savo tėvą daug neišmoksiąs, važiuoja studijuoti į Rokiškį, vargonininkų mokykloje, čecho Limano vadovaujamoje. Grįžęs imasi energingai veikti. Nes, vos per dvidešimt metų persirites sugeba organizuoti Gervėčiuose iš 80 asmenų chorą ir 36 narių orkestrą. Tai buvo didelė naujybė tais laikais Lietuvoje. Ten atsikviečia brolių Kiprą ir pradeda jį mokinti muzikos. Kiprą palikęs Gervėčiuose, pats 1901 m. persikelia į Petrapilį, ten stoja konservatorijon įsileisdamas visa jėga į muzikos mokslą, dainavimo specialybę. Studentaudamas veikia savųjų tarpe ir kada 1905 metais prasideda revoliucinis bruzdėjimas. Mikas aktyviai dalyvauja ir platina atsisaukimus prieš caro valdžią, dalyvauja slaptuose susirinkimuose. Atvykęs atostogų Vilniun dar smarkiau pradeda veikti, dalyvauja net su prakalbomis revoliuciniuose susirinkimuose, jo butas virsta nelegalės literatūros saugia vieta. Vilniaus krašte, bažnytkiemiuose, viešai bando vesti agitaciją prieš carą. Taip bebruzdant pasiseka suklaidinti žandarus, kiek laiko pabuvoja Petrapily, sutvarko mokyklos reikalus svetimu pasu grįžta Vilniun; vasaros metu ramiai Žemaitijoje parašo melodramai "Birutė" muziką ir 1906 m., Kiprui gelbstint, pastato ją Vilniuje pirmą kartą viešai. Kai pasidarė nuo žandarų labai karštą sprunka per Petrapilį į Šveicariją ir sekančiais metais atvyksta į Ameriką.

Mikas, turėdamas prisirengimą, šale to, Petrapilyje ir gimnazijos mokslus, — kurie reikalingi diplomui gavimui iš muzikos mokslo, kad gavus Laisvojo Menininko laipsnį, — buvo baigęs, tat buvo ir tuo

žvilgsniu gerokai prisirengęs. Ėmėsi darbo išeivijos tarpe. Reikia nepamiršti, kad kai Mikas atvyko į J. A. V. muzikos padėtis lietuvių tarpe buvo apverktinam stovyj. Be kelių gerai prasilavinusių vargonininkų, kurie parapijose vadovavo chorams, privačių chorų, apart vieno kito, nebuvo. Tat choro srityje buvo begalo sunkus darbas. Bet neatsižūrint į tai, jis jautė, kad tik toje dirvoje jis pajėgs šioji — tokį pragyvenimą susidaryti ir, kur tik aplinkybės leido, organizavo muzikos pamokas bendrai muzikoje (smuikas, piano, teorija), bet ypačiai dainavime savo mokinius mokino įvairias dainas solo, vėliau pats pradėjo rašyti originales, pradžioje tik liaudies melodijas harmonizavęs, ir tas dainas su savo mokiniiais demonstruodavo savuose koncertuose viešai. Be to, surinkdavo grupę jaunimo, mokindavo šokti tautinius šokius, kurių čia niekas nežinojo, kaip šokti, tvarkė didesnius, ar mažesnius chorus ir visam tam pritaikęs tekstus, pavadindavo operete. Tokiu būdu prasidėjo veikimas tautinėje srityje. Menki buvo tais laikais su mažu prasilavinimu choralai ir bendrai vaidinimai bei dainelės dainuotos, bet jos buvo lietuvių kalba, daugelis grynai lietuviškos liaudies melodijos, jos buvo visiems artimos ir brangios. Salės per tokius parengimus buvo visada pilnos, nes jis sugebėdavo vietines draugijas, susijusias su scena, į tokius parengimus įtraukti, ir programoje dalyvių — solistų ir choristų — giminės ir pažįstamus, savaime susidarydavo auditoriją. Kad susirinkusieji į jo vakarus turėtų supratimą tarp profesionališkų dainų pildymo ir mėgėjų, jis organizuodavo pats vienas savo koncertus su kokio geresnio solisto pagalba arba prisidėdavo prie gabesnių savo mokinių. Ilgainiui, taip beveikiant, pradeda vienur kitur steigti muzikos mokyklėlės, prisegdamas, del išpūdzio "konservatorijos" vardą. Tokios konservatorijos buvo įsteigtos, kaip geriausios, Chicagoje ir vėliau Bostone, su skyriais aplinkiniuose miesteliuose. Juos buvo patogų savaitėje kartą ar du važinėti pamokoms. Tai buvo begaliniai įtemptas darbas kurs vargino ir taip jo jautrius nervus, kas senatvėje labai blogai užsibaigė

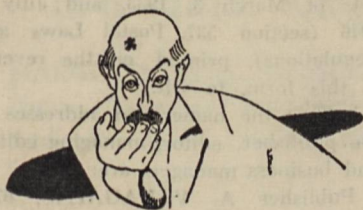
— nervų suirimas. Taip planingai beveikiant jis išsiauklėjo savo auditoriją ir laikui bėgant pradėjo, kontakto palaikymui, leisti periodiškai gaidas, pavadindamas "Kanklėmis", kurios ėjo ištisus penkerius metus kas mėnesis. Šale to buvo leidžiami ir pavieniai leidiniai, — solo rinkiniai — chorams, mokykloms.

Visur apie Miką spiedavosi jau kiek pažengęs ir prasilavinęs jaunimas. Jis, būdamas blaivininku, ir prie to būdamas iš prigimties giliu psichologu, gerai suprato jaunimo dvasią ir teigiamai sugebėjo jaunimo tarpe palaikyti autoritetą.

Kai 1907 m. nuvyksta Chicagon apsigyventi, ir Tenenevičius išleidžia jo kelioliką harmonizuotų liaudies melodijų, jis surenka jaunimo grupę, sudaro chorą, vėliau pavadina jį "BIRUTĖ", Bematant į chorą įsijungia išeivijoje plačiai žinomi iš vėlesnės veiklos šale daugelio kitų šie asmenys: B. K. Balutis, dr. Zimontas, dr. Kasputis, dr. Kulis, adv. Gugis, A. Olšauskas, I. Ilgaudas ir visa eilė kitų. Panašiai buvo ir kitose kolonijose, bet iš daugelio jo organizuotų chorų iki šiai dienai, apart "Birutės" Chicagoje, Bostone laikosi dar "Gabijs".

Taip beveikdamas, Mikas Petrauskas užsipelnė išeivijos tarpe neužmirštamą atmintį. Tiesa, ir laikotarpis, kuriame jis veikė, jo naudai buvo kelius šimtus kartų palankesnis, negu šiais laikais. Kiek šiandien bandoma kolonijose visokiųjų chorų organizuoti, bet ar pasirodo juose šių dienų daktarai, advokatai bei kiti baltarankiai profesionalai, kurių yra kelis šimtus kartų daugiau, negu tais laikais buvo. Anais laikais tie profesionalai netik dainavo jaunimo tarpe, bet vaidino, veikalus kopijuodavo, gaidas perrašinėdavo, bilietus siuntinėdavo, plakatus piešdavo ir t. p.; kiek jie tuometinėje spaudoje raštų prirašydavo, ragindami į koncertinius parengimus ir rašinėdami koncertų recenzijas. Dabar jaunimas daug daugiau muzikoje — dainoje išsilavinęs, nekaip tais laikais buvo, bet chorų, kurie sugebėtų operetes perstatyti jau sunkiai besurandama. Šiandien tas darbas sąmanomis apauga ir pelėja — šis veikimas atsidūrė merdėjimo stadijoje.

(Tesinys ant 14 p.)

Čiap Sui

Chicagos miesto majoras prašo, kad žmonės tik perpus tiek mėsos valgytų, kiek valgė iki šiol. Na, kasžin, kad ponulį demokratų majorą pastatytų kur nors prie sunkauso darbo kokiai savaitei, kasžin ar jis ilgai dirbtų prisivalgęs morkų ar salotų?

— 0 —

Jeigu elgeta, prisipoteriavęs pilną krepšį duonos, eidamas keliu, išmestų vieną riekelį į griovį, kiekvienas tai pamatęs sakytų — Tu, biaurybe, užsitrauksi pono Dievo rūstybę! Bet kuomet valdžia liepė ūkininkui nušauti kiaules ir į žemę užkasti, ar perteklių grūdų sudeginti, tai jokios Dievo koronės nepranašaujama. Mat visokia valdžia nuo pono Dievo.

— 0 —

Sako, vagis jojo, pasivogęs arkli, o iš paskos žmonės jį vijosi ir rėkė: — Laikykit vagi! Vagis suprato, kad kitokios išeities nėra, ir jis pradėjo visa gerkle šaukti: — laikykit vagi! Taip dabar daro ir komunistai. Jie žino gerai, kad Stalinas ir Molotovas buvo su Hitleriu sucementuoti tavorščiai. Tai komunistai dabar visus kitus vadina hitlerininkais, kad juos kiti taip nevadintų. Geras skydas, ar ne?

— 0 —

Tai tau žmogaus protas! Kartais žmogelis peiliu piauja kokią nors nešvarų dalyką. Tuomet kiti žmonės to peilio prie valgio nebevar-toja. Bet kuomet žmogus dešrą valgo, ar jis prisimena kas tos dešros užvalkuose seniau buvo?

— 0 —

Sakoma neperseniai Dėdės Samo laivynas Atlanto vandenyse darė pratimus. Gal darė pratimus, o gal ieškojo Atlanto Čarterio? Matot, į Atlanto Čarterį buvo surašyti visi demokratų principai. Dabar jie tų principų nesugauja. Kaip žydai iš sudaužytos Maižiešiaus tobyčios nesusigraballoja.

— 0 —

Darbininkai labai neapkenčia milijonierių. Ko gi čia neapkęsti? Tik palaukit, kol infliacija tikrai įsiūbuos, tai būsime visi milijonieriai.

Kaip reikės už svarą porkčiapo mokėti 300 dolerių.

— 0 —

Yra sakoma: nekask kitam duobę, ba pats įpuls. O kur jus matėte, kad numiręs žmogus kastų sau duobę, jeigu jis neišsikasė, kol dar gyvas buvo?

— 0 —

Patarlė sako: Obuolys nuo obels netoli nukrinta. Visgi obuolys kaip kada nuo obels toliau nukrinta. Bet kuomet žmogus iš obels krinta, tai palei pačią obelį išsitiesia.

— 0 —

Senovėj, kai lietuvis ar lietuvių numirdavo, tai pasisamdydavo, kad paraudotų prie grabo. Mat namiškiai neraudodavo. Panašiai, kaip dabar Rusijoje. Ten žmonės vargsta. O kitose valstybėse žmonės dejuoja. Mat vietiniams dejuoti uždrausta.

— 0 —

Sako turtingam žmogui ir Dievas padeda. O ką gali žinot? Nes sakoma, kur pinigai, ten ir velnias. Žinoma ką velnias ubago krepšyje veiks, jis duonos neėda.

— 0 —

Vis tie įsakymai. Komunistai gauna įsakymus iš Maskvos, Katalikai iš Romos, Socialistai nuo 18th ir Halsted. O vargšai tautininkai negauna įsakymų iš niekur. Kitaip sakant, dirba be diktavimo. O kiti sako, kad jie diktatuos garbintojai.

— 0 —

Seniau žmonės, kaip prisigrybavo, tai visi žinojo, kad yra grybų. Mat pranešdavo per radiją ir per laikraščius. O dabar, kaip prisigrybavo, tai visi tyli. Ko gi čia tylėti, juk už grybus income taksų mokėti nereikia. Tik pavydas tai tikrai yra biauri liga.

— 0 —

Prez. Trūmanas prašo piliečių, kad jie pirktų mėsą, kaip jis sako "čypkat". Vadina, porterhaus steik, klub steik, ir kitus gerus mėsos žmotus pasiūsi Europą. Nejaugi Stalinas su Hitleriu susitarę išdaužė žmonėms dantis, kad neįkanda "čypkat" mėsos? . . .

— 0 —

Taigi, aš iškalno atsiprašau visų Margutiečių už mano prastą "Čiap Sui", nes aš pradėsiu dirbti iš "čypkats". Kitaip sakant — iš atmatų . . .

— 0 —

Po pirmojo karo, lietuvių socialistų partija susikibus su komunistų partija. Socialistų partija besigrumdama, gavo į nugarkaulį "Iombėgo", kad ir po šiai dienai nepasi-

judina. Guli kaip supuvęs pagaly ir žiopčioja . . .

— 0 —

Sakoma, kad pastovi taika gali būti tik prisilaikant krikščioniškų principų. Toki sakiniai jau skamba per 15 šimtų metų ir skambės per amžių amžius, amen. Tas pats ir su karais. Vienas dar nepasibaigė, tai jau kitas prasideda. Na, ot, daleiskim, Lietuva ir Lenkija, abi šalys netik krikščioniškos, bet ir patentuotai katalikiškos, o kur jų taika?

— 0 —

Visoki specialistai turi savotiškų vaistų pagaminę, kad žmonės gyventų taikoje. Bet kas tik tų vaistų paragauja, tai tas pirmas už ginklo griebiasi . . .

— 0 —

Ar jūs žinote, dėl ko kaip numiršta žmogus visuomet sakoma: sulaukęs pusės amžiaus . . . Matot, 50 metų vadiname pusės amžiaus. Jeigu būna 74 metų, vis vien vadinama pusės amžiaus. Matot turi būt 75 metų, tuomet bus trijų čverčių amžiaus.

LEISKIT IŠ TĖVYNĖS

Leiskit iš tėvynės, leiskit pas kitus,
Nes čia jau kacapai, baigia smaugti mus.

Pirm negu saulutė ryte užtekės,
Stalinas, burliokų mumis priperės.

Čia viskas mums žuvo, alkani visi . . .
Leiskit iš tėvynės bėgsim ir basi.

Lietuvos padangė nemaloni, ne!
Pracitį tėvynės matau tik sapne . . .

Nemuną dabina kaju, piautuvu —
Lietuvius sekioja vis su šautuvu.

Leiskit iš tėvynės, leiskit pas kitus,
Su savim aš nešiu ir savo vargus.

— Pūstapėdis.

UŽSISAKYKITE "MARGUTIS"

Metams . . . \$2.00

Pusei metų . . . \$1.00

6755 South Western Ave.

Chicago 36, Ill.

**KOMP. M. PETRAUSKĄ
PRISIMINUS.**

(Tesinys nuo 12 p.)

Tais laikais smarki kova ėjusi Europoje prieš caro vergiją, plačiai suaidėjo išeivijoje ir spaudos grąžinimas tautoje, davė didelį akstiną žengimui prie tautinio atbudimo, tautinio susipratimo, tautinės laisvės. Todel viskas, kas tik buvo lietuviško, begaliniai buvo vertinama. Tat ir Miko asmenybė tuo laikotarpiu lietuviškos muzikos veikloje išaugo į labai ir labai didį veikėją. Karakteringa jo asmenybei buvo visada šale savęs laikyti smuiką; bergint jaunimas sukrovosi, bile kur, kur tik Mikas pradėdavo savo smuiko stygomis melodijas rangyti. Tai buvo lig klajojantis trubadūras, šaukiąs jaunimą mylėti tautą, branginti visą kas sava, lavintis gražiai kultūringai dainoje ir muzikoje laiką praleisti. Anot inžinieriaus Gabrėno posakio (Žiur. mano raštą "Mikas Petrauskas", Tėvynėje, 1937 m. Nr. 17-20) girdi: "jei ne M. Petrauskas, kuris sugebėjo taip gražiai į jaunimą psichologiniai veikti — daugelis būtų šiandien ištautėje, atsitraukę, nuo lietuviško veikimo ir lietuviškai jau nebekalbėtų. Jo dėka, buvusių jo mokinių ir šiaip pažįstamų, palaikiusių artimus ryšius su juo, šiandien yra garbingai išeivijoje veikėjai, gražiai kalbą lietuviškai ir skaito lietuvišką spaudą".

Iš viso jis parašė operėlių (ir vieną operą: "Eglė Žalčių Karalienė") apie 20. Jei jis sukėlė tos operos išleidimui \$1,784 ir "Birutės" \$540, tai tas įrodo, kiek jis buvo mylimas; ir jei jis pastatymui "Velnio Išradėjo" panaudojo \$1,000 ir publikos atsilankė 2,000, o "Eglės" pastatymui turėjo panaudoti net \$1,900 tatau pakankamai įrodo, kokiu mastu jis sugebėdavo lietuvišką muziką viešai, plačiomsioms masėms parodyti.

Dar tik šiais metais sukanka 10 metų nuo jo mirties, o jau jo veikalų nebegalima viso kompleto surinkti: vieni jų išparduoti, kiti rankraščiuose išsiblaškę, kiti rankraščiuose žuvę. Kaip dalykai yra su jo veikalais, tegu jis pats pasako savo laiške, rašytame vienam prie-teliui iš Lietuvos, 1933 m., kai jis paskutinį kartą važiuojo Lietuvon.

— Gavau Tamstos laišką apie "Birutę", bet patenkinti negaliu. Klaipėdoje ir Kaune yra žydų kompanija "Lietrans". Jie ima daiktus nuo stoties, nes ant stoties ilgai nelai-

ko, neužtenka vietos. Visus savo dalykus, vežiau tuo pačiu laivu "Cleveland", bet du paku nuleidžiau knygų ir šiek-tiek drapanų per laivą "Franklin". Hamburge prašiau to žmogaus, kuris sutikinė-ja važiuojančius, kad jis nuvestų mane ton stotin, kur tie pakai atė-jo. Pačmė siuntinio čekį ir pasiuntė "Lietrans". Klaipėdoje jį pa-čmė "Lietrans", persiuntė Kaunan ir į "Lietrans". Šie išlaikė daiktus tris mėnesius ir prisiuntė reikala-vimus 383 litus, kad aš ilgai neat-siėmiau ir jie nepažįsta, kad aš Mi-kas Petrauskas. Prašiau brolių Kip-rą — tas nusijuokė, prašiau Švie-timo Ministerį — atsakė — ne jo esąs reikalas; prašiau Finansų Ministerį, tas su manim ir nekal-bėjo, nėra laiko . . .

Rodžiau pasportą ir knygas — mano spausdinius — tam netikėjo. Ir žuvo mano "Pirmosios Gegužės", "Lietuviškas Milionierius", "Šienapiūtė", "Prieglauđa" (vėliau stabi-lizavo. — J. Ž.). Daug "Kanklių", ir "Eglių". Vėliau žydų "Lietrans" tuos veikalus išpardavė. Žuvo ir "Birutės" partitūra su orkestru. Pa-rašiau trijų aktų operą — viskas dainuojama — "Elgėtos Duktė, Ka-ralaitė". Turi būti labai daili mer-gaitė — dainininkė . . .

"Kaip tokį įvykį pavadinti, var-giai rasime lietuviškoje kalboje tin-kamą išsireiškimą?! Kas žin, kaip su rankraščiais žymiųjų mūsų mu-zikos pionierių: prof. T. Brazio, J. Naujalio, St. Šimkaus, Č. Sasnaus-ko ir kt.? Į tai tik ateitis atsa-kys.

STATEMENT OF THE OWNERSHIP,
MANAGEMENT, CIRCULATION,
ETC., REQUESTED BY THE ACT OF
CONGRESS OF AUGUST 24, 1912,
AS AMENDED BY THE ACTS OF
MARCH 3, 1933 AND JULY 2, 1946.

Of MARGUTIS, published monthly at
Chicago, Ill. for October 1, 1947 State
of Illinois, County of Cook.

Before me, in and for the State
and county aforesaid, personally ap-
peared A. Vanagaitis, who, having
been duly sworn according to law,
deposes and says that he is the editor
and publisher of the MARGUTIS, and
that the following is, to the best of his
knowledge and belief, a true state-
ment of the ownership, management
(and if a daily, weekly, semiweekly
or triweekly newspaper, the circula-
tion), etc., of the aforesaid publica-
tion for the date shown in the above
caption, required by the act of Au-
gust 24, 1912, as amended by the

acts of March 3, 1933, and July 2,
1946 (section 537, Postal Laws and
Regulations), printed on the reverse
of this form, to wit:

1. That the names and addresses of
the publisher, editor, managing editor,
and business managers are:

Publisher A. VANAGAITIS, 6755
So. Western Avenue, Chicago 36, Ill.

Editor — A. VANAGAITIS, 6755 So.
Western Avenue, Chicago 36, Illinois.

Managing Editor — None.

Business manager — None.

2. That the owner is:

A. VANAGAITIS, 6755 South West-
ern Avenue, Chicago 36, Illinois.

3. That the known bondholders,
mortgagees, and other security holders
owning or holding 1 percent or more
of total amount of bonds, mortgages,
or other securities are: NONE.

4. That the two paragraphs next
above, giving the names of the own-
ers, stockholders, and security hold-
ers, if any, contain not only the list
of stockholders and security holders
as they appear upon the books of the
company but also, in cases where the
stockholders or security holder appears
upon the books of the company as
trustee or in any other fiduciary re-
lation, the name of the person or cor-
poration for whom such trustee is
acting, is given; also that the said
two paragraphs contain statements
embracing affiant's full knowledge and
belief as to the circumstances and
conditions under which stockholders
and security holders who do not ap-
pear upon the books of the company
as trustees, hold stock and securities
in a capacity other than that of a
bona fide owner; and this affiant has
no reason to believe that any other
person, association, or corporation has
any interest direct or indirect in the
said stock, bonds, or other securities
than as so stated by him.

Sworn to and subscribed before me
this 26th day of September, 1947

(SEAL)

JOSEPH J. ELIAS,

Notary Public,

(My commission expires July 21,
1949.)

MARGUTIS lankys jus syki į mė-
nesį. Atsinaujinkite prenumeratą,
kurių yra išsibaigus. Prikalbinkite
savo draugą-kaimyną uqsprenume-
ruoti MARGUTĮ, kuris yra vienin-
tėlis muzikos, dainų, juokų žurnalas
Amerikoje. Metams kaina DU DO-
LERIAI. Prenumerata siųskite ad-
resuodami:

MARGUTIS, 6755 S. Western Ave.,
Chicago 36, Illinois

16-ti Metai Kaip

MARGUTIS Radio laikraštis leidžiamas Chicagoje yra vienintelis kasdieninis Radio laikraštis Amerikoje.

Iš Radio Stoties
W H F C
(1450 kil).

Pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais.

9:30 VAL. VAKARE

SEKMADIENIAIS nuo 1 iki 2:15 val. po pietų.

EXTRA PROGRAMAS
PENKTADIENIAIS
7 iki 8 val. Vakare.

MAZEIKA ir EVANS

(EVANAUSKAS)

L Aidotuvijų Direktoriai

A T I D A R E

Naują Koplyčią Marquette Park

PHONE PROSPECT 0099

6845 SOUTH WESTERN AVENUE

A N T R A

Koplyčia kaip ir buvus

3319 SOUTH LITUANICA AVENUE

PHONE YARDS 1138-1139

Tiems, kurie gyvenate kitose miesto dalyse ir miesto apylinkėse parupinam koplyčias arčiau prie namų kiek galima.

PLANINGAS TAUPYMAS VISADA MOKA GERUS DIVIDENDUS

ŠI BENDROVE PER 42 METUS SAVO TAUPYTOJAMS IŠMOKEJO KIEKVIENĄ SUTAUPYTĄ DOLERĮ SU GERAIS DIVIDENDAIS. KIEKVIENO TAUPYTOJO TAUPINIAI YRA APDRAUSTI IKI \$5.000.00 PER FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE KOMPANIJĄ.

Partrauksim jūsų pinigus iš kitur, jei atnešite savo bankinę knygutę.

PASKOLOS ANT MORGICŲ UŽ 4%

MUTUAL FEDERAL

SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

2202 West Cermak Road

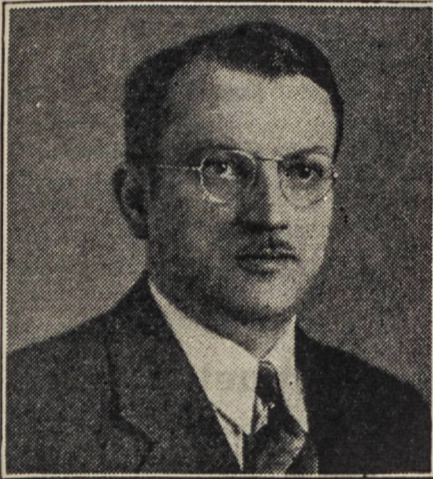
Telephone VIRginia 7747

UNDER U. S. GOVERNMENT SUPERVISION

JOHN J. KAZANAUSKAS, President and Manager

Office hours: Daily 9 A. M. — 5 P. M.; Thursday 9 A. M. — 7 P. M., Wednesday 9 A. M. — 12 Noon.

TURTAS VIRŠ \$2,900,000 — ATSAGOS Kapitalas Virš \$200,000.00

STASYS LITWINAS
General Manager

CARR - MOODY LUMBER CO.

Patarnaujai Lietuviai Salesmonai

3039 SOUTH HALSTED ST. TEL. VICTORY 1272
VALANDOS — Nuo 7-tos val. ryto iki 5:30 val. po pietų
DARBO DIENOMIS.

DABAR

Yra Geriausias Laikas Pirkti Pirmos Rušies Namų Materijolas mūsų parde. Apžiūrėkite staką ir aukštą rūšį LENTŲ — MILLWORK — STOGŲ IR NAMŲ MATERIJOLĄ — dėl garažų, porčių, viskų, sklepų ir fletų. PASITARKITE SU MUSŲ EKSPERTAIS žasling pirstatymo namų.

APROKAVIMAS IR PRISTATYMAS TEIKIAMAS DYKAI!

Sekretai Dovanai

Tie, kurie užsiprenumeruos "Lietuvių Naujienas" dviem metams už \$2.00, gaus dovanai sekretus, kaip pasidaryti namie Alų, Vyną ir Siderį.

Lietuvių Naujienos

332 No. 6th Street
PHILADELPHIA 6, PA.

Dirva

Redaktorius K. S. KARPIUS
Kaina \$3.00
Savaitraštis leidžiamas Clevelande

Adresas:

6820 Superior Avenue
CLEVELAND, OHIO

Sandara

A. L. Tautinės Sandaros Organas
Mteams kaina \$2.00

Redaktorius M. VAIDYLA

Adresas:

840 West 33rd Street
CHICAGO 8, ILL.

LAIDOJANT PASITARNAUS

LIETUVIAI LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

Nariai Chicagos Liet. Laidotuvių Direktorių Asociacijos
Koplyčios Dykai Visose Miesto Dalyse. Ambulance Patarnavimas Dieną ir Naktį.

Telephone YARds 0781-0782

I. J. Zolp
1646 West 46th Street

Telephone VIRginia 6672

Lachawicz ir Sunai
2314 West 23rd Place
10756 South Michigan Ave.
Phone VIRginia 6673

Telephone YARds 1419

P. J. Ridikas
3354 South Halsted Street
Skyrius

710 West 18th Street

Telephone YARds 4908

Antanas M. Phillips
3307 South Lituanica Ave.

Telephone PULLman 9661

L. F. Pukauskas
10821 So. Michigan Ave.

Telephone LAFayette 3572

J. Liulevičius
4348 South California Ave.

Telephone SEEley 5711

Peter P. Gurskis
659 West 18th Street
Musų Koplyčia Air-Conditioned

